

Advies van de ASD

Aan uw college van burgemeester en wethouders van Lansingerland

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD20.B.005

Uw kenmerk: T20.12545

Lansingerland, 26 november 2020

Geacht college,

In overeenstemming met artikel 3:8 van de Verordening Sociaal Domein 2020 van de gemeente Lansingerland heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) advies uitgebracht over het concept "Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021 - 2025".

Inleiding

Op 1 januari 2021 wordt een wetswijziging van de Wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening van kracht. Daarnaast heeft de rekenkamer een onderzoek ingesteld naar de werking van de schuldhulpverlening in Lansingerland en liep het vorige plan schuldhulpverlening tot 2020. Voor u aanleiding om een nieuw plan schuldhulpverlening op te stellen.

Het advies van de ASD is gebaseerd op het toegezonden concept beleidsplan van 2 november 2020 en op informatie verkregen uit een telefonisch overleg d.d. 19-11-2020 met een van uw beleidsmedewerkers.

Advies

1. De ASD constateert dat in het plan een hoog ambitieniveau wordt nagestreefd. Inzetten op een bredere vroegsignalering, uitgebreidere en ook lokale ondersteuning van ondernemers / ZZP'ers, gebruik van mobility mentoring en het zoeken van aansluiting bij landelijke convenanten en -programma's zijn initiatieven die de schuldhulpverlening in Lansingerland ten goede zullen komen. Echter het rekenkameronderzoek laat zien dat op dit dossier dit zeker geen vanzelfsprekendheid is. Is er voldoende draagvlak, ambtelijke - en financiële ondersteuning om deze ambities te realiseren? Is er continuïteit bij de realisering van deze ambities? De ASD adviseert om in het uitvoerings- en implementatieplan de ambities concreet uit te zetten in de tijd en om in de monitoring en rapportages over het sociaal domein de voortgang van deze ambities / initiatieven specifiek te benoemen.
2. In aansluiting op het bovenstaande kan een reactie op het rekenkameronderzoek zijn, dat in de monitoring de nadruk komt te liggen op een kwantitatieve benadering van de schuldhulpverlening. De ASD adviseert om ook de kwalitatieve benadering (de outcome) van de ondersteuning nadrukkelijk te blijven monitoren. Zowel bij inwoners als bij maatschappelijke organisaties betrokken in de ondersteuning.

3. De mogelijke impact van de corona crisis op de schuldenproblematiek in het algemeen en in Lansingerland in het bijzonder laat zich moeilijk inschatten. De vereniging van schuldhulpverleners (NVVK) en andere deskundigen verwachten 30% meer schulden met daarbij ook het signaal dat bij de vorige economische crisis mensen met betalingsachterstanden zich niet meteen melden. De ambities zoals beschreven in het plan zouden eigenlijk onafhankelijk van de impact van de corona crisis uitgevoerd moeten kunnen worden. De ASD adviseert om in de monitoring en rapportage de schulden veroorzaakt door de corona crisis apart te benoemen en waar mogelijk voor de hieraan verbonden schuldhulpverlening aanvullend budget vrij te maken. Zeker omdat dit naar verwachting een incidentele toename zal zijn.
4. Voor de doelgroep zelfstandigen en de doelgroep middelbaar en hoger opgeleiden wordt ingezet op het uitbreiden van de digitale toegang. Voor de ASD is het niet vanzelfsprekend dat deze doelgroepen de weg naar de digitale toegang eenvoudig kunnen vinden. De ASD adviseert om bij de inrichting ook de communicatie mee te nemen. Gedacht kan worden aan onder meer ondernemersverenigingen.

Daarnaast kan het voorkomen dat, waar normaliter digitale toegang toereikend zou moeten zijn, inwoners met schulden door factoren als stress, druk van schuldeisers et cetera meer moeite zullen hebben om een goed overzicht te hebben. De ASD adviseert om bij de inrichting van de digitale toegang ook alternatieve vormen van toegang beschikbaar te hebben en aan te bieden.

5. In het plan wordt wel gesproken over preventie maar wordt nazorg niet genoemd. Uit de toelichting is gebleken dat nazorg onderdeel is van de preventie. Om onduidelijkheid te voorkomen adviseert de ASD om nazorg nadrukkelijk te benoemen in het plan en dit samen met de maatschappelijke partners uit te werken in het uitvoerings- en implementatieplan. Voldoende - en zeker continuïteit in nazorg wordt vaak onderschat. Voor inwoners met een taalachterstand is nazorg nog belangrijker. De schulden zijn misschien wel weggewerkt, maar zijn deze inwoners nu voldoende zelfredzaam?
6. Het beeld ontstaat dat u enerzijds veel belang en waardering heeft voor het werk van diverse maatschappelijke organisaties, maar anderzijds in eerste instantie bezuinigt op de subsidies. De ASD adviseert om dit nader te duiden en de link te leggen met het aflopen van diverse pilotprojecten.
7. Geen specifiek onderdeel van de schuldhulpverlening zijn de mogelijkheden van inkomensondersteuning in welke vorm dan ook. In de praktijk is bekendheid van de mogelijkheden niet vanzelfsprekend. De ASD adviseert om regelmatig (jaarlijks) alle betrokkenen, dus ook vrijwilligers, op de hoogte te brengen van de mogelijkheden en van het bijbehorende aanvraagproces.
8. Er is regelmatig onderling contact tussen de maatschappelijke organisaties betrokken bij de schuldhulpverlening. Een gezamenlijk overleg met alle betrokken partijen werd in het verleden geïnitieerd door de gemeente. De ASD adviseert om dit initiatief weer op te pakken en partijen regelmatig vanuit de gemeente bij elkaar te brengen.

In de ondersteuning van inwoners met schulden wordt vaak een beroep gedaan op vrijwilligers. Worden deze niet te zwaar belast? Is er sprake van andere problemen dan alleen schulden? Beschikken vrijwilligers over voldoende technische kennis? Hoe verlopen de contacten met professionele hulpverleners? De ASD adviseert om juist in het gezamenlijk overleg hier aandacht aan te besteden.

Afsluiting

Het is mij een genoegen u dit advies namens de ASD aan te bieden. Graag ontvangt de ASD een schriftelijke reactie op dit voorstel. Als u besluit om de aanbevelingen niet over te nemen dan ontvangen wij graag een toelichting.

Hoogachtend,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland,
J.W.M. Thewessen, voorzitter

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

Reactie van de gemeente op het advies

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Sander Meulendijks

Telefoon
14 010

E-mail
Sander.Meulendijks@lansingerland.nl

Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 13 januari 2021
Ons kenmerk U20.09872
Uw brief van 26 november 2020
Uw kenmerk ASD20.B.005

Onderwerp **Uw advies over het Plan schuldhulpverlening**

Geachte Adviesraad,

Op 19 november 2020 is met onze beleidsadviseur gesproken over het concept Plan schuldhulpverlening 2021-2025. Hierna is uw schriftelijk advies over het concept Plan schuldhulpverlening 2021-2025 in goede orde ontvangen.

In uw advies vraagt u in het uitvoerings- en implementatieplan om aandacht voor de toegang, zodat deze naast digitaal ook fysiek is ingericht. Ook vraagt u aandacht voor de onderwerpen nazorg, inkomensondersteunende maatregelen, monitoring en de concrete uitvoering. In het bijzonder vraagt u ons rekening te houden met de vrijwilligers die zich inzetten om onze inwoners met schulden te helpen.

Het Plan schuldhulpverlening 2021-2025 is een richtinggevend plan, nadere concretisering van de uitvoering werken we uit in het uitvoerings- en implementatieplan, uw adviezen nemen wij hierbij mee. Uw advies over het onderwerp nazorg is hersteld. Ook nemen wij uw opmerkingen over het betrekken van vrijwilligers op gebied van samenwerking, belasting en kennisdeling mee.

Wij bedanken u hartelijk voor het uitgebrachte advies. Dankzij uw opmerkingen en vragen hebben wij het Plan aangescherpt en verduidelijkt en nemen belangrijke aanwijzingen mee voor het uitvoerings- en implementatieplan. Heeft u naar aanleiding van onze reactie vragen dan kunt u contact opnemen met de betrokken beleidsadviseur.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a horizontal stroke and a vertical stroke.

Lucas Vokurka
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a stylized 'P' followed by a series of horizontal and diagonal strokes.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester